

ปัจจัยที่มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ : กรณีศึกษา โรงงานผลิตเค้ก แห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง

Factors Affecting Knowledge Transfer : A Case Study Of a Cake
Manufacturing Plant in Ladkrabang Industrial Estate

ตะวันนา วราภิรมย์¹, ณัฐวุฒิ โรจน์นิรุตติกุล²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบังและ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง รวมทั้งสิ้น 246 คนและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมทางสถิติซึ่งสถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณแบบ Stepwise

ผลการวิจัยพบว่าระดับการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบังอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.742 ปัจจัยที่มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ได้แก่ โครงสร้างองค์การ วัฒนธรรมองค์การ เทคโนโลยีสารสนเทศและการวัดและประเมินผล โดยตัวแปรอิสระทั้ง 4

¹ นักศึกษาหลักสูตร บธ.ม. (บริหารธุรกิจอุตสาหกรรม)

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาบริหารธุรกิจและการจัดการ

วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตัวสามารถอธิบายความผันแปรของการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบังได้ร้อยละ 69.8

คำสำคัญ: การถ่ายโอนความรู้โครงสร้างองค์การ วัฒนธรรมองค์การ เทคโนโลยี การวัดและประเมินผล

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the level of knowledge transfer of a cake manufacturing plant in Ladkrabang industrial estate and (2) to study factors affecting knowledge transfer of a cake manufacturing plant in Ladkrabang industrial estate. The researcher used simple random sampling method in this research. The sample size was 246 of operative employees of a cake manufacturing plant in Ladkrabang industrial estate. Questionnaires were used for collecting data which were analyzed by using a statistical program consisting of frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation (S.D).The hypothesis was tested by Stepwise Multiple Linear Regression analysis. The results were as follows: overall, the level of knowledge transfer of a cake manufacturing plant in Ladkrabang industrial estate was at high level at the average of 3.742. In addition, the factors affecting knowledge transfer of a cake manufacturing plant in Ladkrabang industrial estate were organization structure, organizational culture, technology, and measurement and evaluation. These four independent variables could explain the variation in knowledge transfer of a cake manufacturing plant in Ladkrabang industrial estate at 69.8%.

Keywords: Knowledge Transfer, Organization Structure, Organizational Culture, Technology, Measurement and Evaluation

บทนำ

ผลิตภัณฑ์อาหารประเภทเบเกอรี่จัดเป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่ได้รับความนิยมบริโภคกันอย่างแพร่หลายไปทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันประชากรในประเทศไทยมีชีวิตความเป็นอยู่แบบเร่งรีบมากขึ้นและมีการรับเอาวัฒนธรรมความเป็นอยู่จากประเทศตะวันตกเข้ามา โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้ผลิตภัณฑ์เบเกอรี่เข้ามามีบทบาทในสังคมไทยมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ มีผู้คนจำนวนมากหันมาบริโภคผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ชนิดต่าง ๆ ทดแทนการบริโภคอาหารหลักอย่างข้าว เนื่องจากต้องการที่จะประหยัดเวลาและลดขั้นตอนการจัดเตรียมที่ยุ่งยาก และจากความนิยมในการบริโภคผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ไม่ว่าจะเป็น ขนมปัง ขนมเค้ก คูกี้ต่าง ๆ ทำให้มีธุรกิจเบเกอรี่เพิ่มขึ้นอย่างมากมายรูปแบบและการให้บริการแต่ละที่ก็จะแตกต่างกันออกไป

ศุภย์วิจักกสิกรไทย (2556) ได้กล่าวไว้ว่า จากข้อมูลสถิติขนาดตลาดขนมอบในประเทศของประเทศไทย พบว่า ในปี 2554 ที่ผ่านมามีขนาดตลาดขนมอบประมาณ 558.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งสูงเป็นอันดับ 3 ของประเทศในกลุ่มอาเซียน เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการรับประทานอาหารว่างของประเทศในอาเซียน พบว่า ไทยมีค่าใช้จ่ายในการรับประทานอาหารว่างประเภทขนมเค้กประมาณ 4.2 ดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งสูงเป็นอันดับ 1 ของประเทศในกลุ่มอาเซียน Euromonitor (2013) อ้างในอุตสาหกรรมสาร เดือนมีนาคม - เมษายน 2557 (2557) ได้กล่าวไว้ว่า สำหรับแนวโน้มการบริโภคอาหารแปรรูป การค้าปลีกภายในประเทศคาดว่าในปี 2557 จะขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 เมื่อเทียบกับปีก่อน หรือประมาณ 3.4 แสนล้านบาท โดย 5 ผลิตภัณฑ์ที่คนไทยนิยมบริโภคสูงสุด ได้แก่ กลุ่มผลิตภัณฑ์จากนม ร้อยละ 22 ของมูลค่าค้าปลีกทั้งหมด อาหารแปรรูปแห่งร้อยละ 20 ซอส/น้ำสลัด/เครื่องปรุงร้อยละ 10 เบเกอรี่ร้อยละ 10 และขนมขบเคี้ยวร้อยละ 8 ทั้งนี้ร้านสะดวกซื้อยังคงเป็นแหล่งซื้อสินค้าอาหารยอด

นิยมของผู้บริโภคคนไทย ภาวะการแข่งขันในธุรกิจเบเกอรี่มีสูงขึ้นจากการที่มีผู้ประกอบการรายใหม่เข้ามาทำตลาดเพิ่มขึ้น การที่ธุรกิจจะอยู่รอดได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญในเรื่องคุณภาพของสินค้าและบริการมีความแตกต่างจากคู่แข่งมากน้อยเพียงใด รวมทั้งต้องสามารถสนองตอบความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งในกระบวนการผลิตเค้กมีความละเอียดอ่อน ต้องอาศัยทักษะและแรงงานฝีมือ อีกทั้งต้องมีการถ่ายโอนความรู้ที่เหมาะสม จากฝ่ายวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์สู่กระบวนการผลิตเพื่อให้ได้สินค้าที่มีมาตรฐาน

ดังนั้น ในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตเค้ก จึงต้องมีการใช้กลยุทธ์เพื่อถ่ายโอนความรู้จากฝ่ายวิจัยและพัฒนาไปสู่ฝ่ายปฏิบัติการเพื่อดำเนินงานให้ได้ผลผลิตตามเป้าหมาย การถ่ายโอนความรู้จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องดำเนินการควบคู่กันไปกับการทำงานวิจัยเพื่อการพัฒนาทั้งระบบให้ครบทุกองค์ประกอบ โดยมุ่งเน้นที่การนำความรู้เทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารไปสนับสนุนการพัฒนาโดยตรง

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ในโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมในการถ่ายโอนความรู้ในโรงงานอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันในธุรกิจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำ โครงสร้างองค์การ วัฒนธรรมองค์การ เทคโนโลยีสารสนเทศ การวัดและประเมินผล มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้

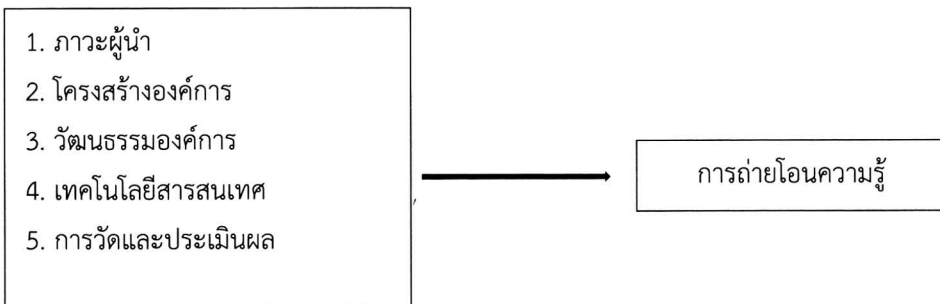
วิธีดำเนินการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ภายในโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง โดยได้นำแนวคิดปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ 2) โครงสร้างองค์การ 3) วัฒนธรรมองค์การ 4) เทคโนโลยีสารสนเทศ 5) การวัดและประเมินผล (นนทวิษฐ์ ทองคำ, 2555 และ วันวิสาข์ คงทน, 2556) และแนวคิดในเรื่องผลสัมฤทธิ์การถ่ายทอดความรู้ ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์การถ่ายทอดความรู้ภายในแผนก 2) ผลสัมฤทธิ์การถ่ายทอดความรู้ระหว่างแผนก (ชฎาวิร์ คงเจริญถึ้น, อุรัมภา ชันตินานนท์ และ อติศร จันทพิมพะ, 2550) มาประยุกต์ใช้ในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิด โดยแบ่งกรอบข้อมูลตามลักษณะของตัวแปรออกเป็น 2 ส่วน คือ ตัวแปร คือ ปัจจัยด้านองค์การ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ โครงสร้างองค์การ วัฒนธรรมองค์การ เทคโนโลยีสารสนเทศ การวัดและประเมินผล และตัวแปรตาม คือ การถ่ายโอนความรู้ ประกอบด้วย การถ่ายโอนความรู้ภายในแผนก และการถ่ายโอนความรู้ระหว่างแผนกซึ่งกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยสามารถแสดงได้ดังรูปที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือพนักงานระดับปฏิบัติการของโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบังรวมทั้งสิ้น 573 คนโดยใช้วิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของ TaroYamane (มนัส ไพฑูรย์เจริญลาภ. 2556) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 % ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 236 คน

ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยนี้ทำการศึกษา การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาโดยเก็บข้อมูลภายในโรงงานในเดือน สิงหาคม 2558

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มีลักษณะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยตัวแปรด้านข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ ตำแหน่งงาน และประเภทงาน จำนวน 6 ข้อ มีตัวเลือกให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เลือกตอบให้ตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุดและแบบเติมคำตอบลงในช่องว่างตามความเป็นจริงโดยนำข้อมูลมาหาค่าร้อยละ พร้อมกับนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านองค์การของโรงงานผลิตเค้ก ดังนี้ ภาวะผู้นำโครงสร้างองค์การวัฒนธรรมองค์การเทคโนโลยีสารสนเทศและการวัดและประเมินผล ซึ่งคำถามในส่วนนี้จะมียุทธศาสตร์แบบมาตรวัด Likert Scale มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการถ่ายโอนความรู้ในโรงงานผลิตเค้ก ดังนี้ การถ่ายโอนความรู้ภายในแผนกและการถ่ายโอนความรู้ระหว่างแผนก ซึ่งคำถามในส่วนนี้จะมียุทธศาสตร์แบบมาตรวัด Likert Scale มีคำตอบให้เลือก 5

ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิต เค้กเพื่อเสนอแนะต่อองค์การ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 246 คน โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเพิ่มขึ้นอีก 10 ตัวอย่าง จากจำนวนตัวอย่างที่คำนวณได้ เพื่อกรณีที่ได้แบบสอบถามกลับคืนมาไม่ครบ โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติ สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยนำผลรวมแต่ละคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยและจัดระดับค่าเฉลี่ย และใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณแบบ Stepwise ในการทดสอบสมมติฐาน

การวัดระดับของปัจจัยด้านองค์การ ผู้วิจัยได้กำหนดมาตรวัดตามแบบของ Likert Scale โดยผู้วิจัยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับปัจจัย
4.201-5.000	มากที่สุด
3.401-4.200	มาก
2.601-3.400	ปานกลาง
1.801-2.600	น้อย
1.000-1.800	น้อยที่สุด

การวัดระดับการถ่ายโอนความรู้ในโรงงานผลิตเค้ก ผู้วิจัยได้กำหนดมาตรวัดตามแบบของ Likert Scale โดยผู้วิจัยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับการถ่ายโอนความรู้
4.200-5.000	มากที่สุด
3.401-4.200	มาก
2.601-3.400	ปานกลาง
1.801-2.600	น้อย
1.000-1.800	น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประเภทงาน ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	66	26.83
หญิง	180	73.17
รวม	246	100.00
อายุ		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	41	16.67
มากกว่า 20 - 25 ปี	55	22.36
มากกว่า 25 - 30 ปี	61	24.80
มากกว่า 30 - 35 ปี	34	13.82
มากกว่า 35 - 40 ปี	31	12.60
มากกว่า 40 - 45 ปี	12	4.88
มากกว่า 45 ปี	12	4.88

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รวม	246	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	48	19.51
มัธยมศึกษาตอนต้น	84	34.15
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	85	34.55
อนุปริญญา/ปวส.	23	9.35
ปริญญาตรี	6	2.44
รวม	246	100.00
ตำแหน่งงาน		
พนักงานผลิต	219	89.02
หัวหน้างาน	21	8.54
เจ้าหน้าที่/หัวหน้าหน่วย	6	2.44
รวม	246	100.00
ประเภทการจ้างงาน		
พนักงานรายวัน	199	80.89
พนักงานรายเดือน	47	19.11
รวม	246	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าพนักงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 26.83 มีอายุมากกว่า 25 ปี -30 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.80 มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.คิดเป็นร้อยละ 34.55 มีมีตำแหน่งงานเป็นพนักงาน ผลิต 89.02 และมีประเภทการจ้างงานเป็นพนักงานรายวัน คิดเป็นร้อยละ 80.89 จากการวิเคราะห์ข้อมูลประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	\bar{x}	S.D.
ประสบการณ์ทำงาน	3.800	4.981

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานของพนักงาน โดยเฉลี่ย 3 ปี 10 เดือน โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.981

ระดับปัจจัยด้านองค์การ

จากการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านองค์การ ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับและลำดับที่ของปัจจัยด้านองค์การ

ด้าน	ปัจจัยด้านองค์การ	n = 246		ระดับ	ลำดับที่
		\bar{x}	S.D.		
1	ภาวะผู้นำ	3.857	0.698	มาก	1
2	โครงสร้างองค์การ	3.779	0.706	มาก	3
3	วัฒนธรรมองค์การ	3.820	0.653	มาก	2
4	เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.611	0.720	มาก	5
5	การวัดและประเมินผล	3.702	0.738	มาก	4
รวม		3.754	0.616	มาก	-

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับของปัจจัยด้านองค์การโดยรวมอยู่ในระดับมากโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวม ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.754 ซึ่งภาวะผู้นำอยู่ใน

ระดับมากเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือวัฒนธรรมองค์การ โครงสร้างองค์การ การวัดและประเมินผล และเทคโนโลยี ตามลำดับ

ระดับการถ่ายโอนความรู้

จากการวิเคราะห์ระดับการถ่ายโอนความรู้ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับและลำดับที่ของการถ่ายโอนความรู้

ด้าน	การถ่ายโอนความรู้	n = 246		ระดับ	ลำดับที่
		\bar{x}	S.D.		
1	การถ่ายโอนความรู้ภายในแผนก	3.796	0.683	มาก	1
2	การถ่ายโอนความรู้ระหว่างแผนก	3.687	0.727	มาก	2
รวม		3.742	0.664	มาก	-

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับของการถ่ายโอนความรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวม ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.742 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน การถ่ายโอนความรู้ภายในแผนกอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการถ่ายโอนความรู้ระหว่างแผนก

ระดับของปัจจัยด้านองค์การที่มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้

จากการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านองค์การที่มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณแบบ stepwise ของ ปัจจัยด้านองค์การที่มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้โดยรวม

ปัจจัยด้านองค์การ	b	t	p-value
ค่าคงที่	0.470	3.241	0.001**
โครงสร้างองค์การ(STR)	0.262	5.065	0.000**
วัฒนธรรมองค์การ(CUL)	0.171	2.604	0.010*
เทคโนโลยีสารสนเทศ(INT)	0.156	2.819	0.005**
การวัดและประเมินผล(MEV)	0.288	4.897	0.000**

$R = 0.836$, $R^2 = 0.698$, $SEE = 0.36793$, $F = 139.300$, $Sig = 0.000**$

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 5 พบว่า มีค่า R^2 เท่ากับ 0.698 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งสี่ตัวสามารถอธิบายความผันแปรของการถ่ายโอนความรู้โดยรวมได้ร้อยละ 69.8 โดยการวัดและประเมินผล มีผลทางบวกต่อการถ่ายโอนความรู้โดยรวม ในเชิงเส้นตรงมากที่สุด (ค่า $b = 0.288$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 รองลงมาคือ โครงสร้างองค์การ(ค่า $b = 0.262$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 วัฒนธรรมองค์การ(ค่า $b = 0.171$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และเทคโนโลยี(ค่า $b = 0.156$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ในส่วนของภาวะผู้นำ ไม่มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ ซึ่งสามารถแสดงสมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ ได้ดังสมการ

$$\hat{Y} = 0.470** + 0.262** \text{ STR} + 0.171* \text{ CUL} + 0.156** \text{ INT} + 0.288** \text{ MEV}$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยด้านองค์การที่มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างองค์การ วัฒนธรรมองค์การ เทคโนโลยีสารสนเทศและการวัดและประเมินผล มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ส่วนภาวะผู้นำไม่มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง โดยผู้วิจัยขออภิปรายผลดังนี้

1. การวัดและประเมินผล มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากผลจากการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาช่วยส่งเสริมให้มีการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นนอกจากนี้บริษัทมีขั้นตอนในการประเมินผลเกี่ยวกับการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ที่ชัดเจนและหัวหน้างานมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นนทวัชรทองคำ (2555) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ของบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) กรณีศึกษา ศูนย์ปฏิบัติการโครงข่ายเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่กล่าวว่าปัจจัยด้านการวัดผลมีผลต่อการจัดการความรู้ของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. โครงสร้างองค์การ มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ในลำดับถัดมา ทั้งนี้เนื่องมาจากบริษัทจัดโครงสร้างการบริหารงานโดยมีการมอบหมายงานและความรับผิดชอบอย่างชัดเจน นอกจากนี้บริษัทมีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมทั้งในรูปแบบของทีมงานในหน่วยงานเดียวกันและทีมงานข้ามสายงาน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า บริษัทมีการกำหนดความรับผิดชอบของบุคคลโดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของพนักงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌภัทรวร เจริญศรี (2553) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ของบุคลากรในบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ที่กล่าวว่า ปัจจัยด้านองค์การในส่วนของโครงสร้าง

องค์การมีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ของบุคลากรในบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. วัฒนธรรมองค์การ มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ทั้งนี้เนื่องมาจากพนักงานในบริษัทถือว่าการเรียนรู้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานทุกคน นอกจากนี้บริษัทส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนางานของตนเองและสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน และพนักงานมีความเข้าใจในค่านิยม และแนวทางการทำงานรวมถึงธรรมเนียมปฏิบัติภายในบริษัท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา วุฒิโสภณ, ชัยสิทธิ์ ทองบริสุทธิ์ และณัฐวุฒิ โรจน์นิรุตติกุล (2557) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้: กรณีศึกษาบริษัทไทยเมจิฟาร์มชาวดิคัล จำกัด ที่กล่าวว่า บริษัทมีวัฒนธรรมองค์การที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น ส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานมากขึ้น ทำให้การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและยังเป็นแบบมุ่งเน้นพวกพ้องทำให้มีความเอื้อเพื่อเพื่อแผ่ซึ่งกันและกันช่วยให้การปฏิบัติงานของพนักงานมีความสุขต่อการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .923$)

4. เทคโนโลยีสารสนเทศ มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ทั้งนี้เนื่องมาจากบริษัทมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่อำนวยความสะดวกสามารถเชื่อมโยงการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้บริษัทมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาความรู้ของพนักงานอย่างต่อเนื่อง ทำให้พนักงานสามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว และบริษัทมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้จัดเก็บความรู้ ซึ่งทุกคนสามารถเข้าถึงได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌภัทร วรเจริญศรี (2553) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ของบุคลากรในบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ที่กล่าวว่า ปัจจัยด้านองค์การในส่วนของเทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลทางตรงต่อการเรียนรู้และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการจัดการความรู้ของบุคลากรในบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ภาวะผู้นำ ไม่ส่งผลต่อการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิตเค้กแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าเนื่องจากผู้บังคับบัญชาติดตาม กำกับ ดูแลช่วยเหลือ ให้คำแนะนำเพื่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานนอกจากนี้ยังสนับสนุนให้มีการสร้างทีมงานเพื่อดำเนินการถ่ายทอดความรู้ และสนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาของพนักงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิรา วุฒิโสภณ, ชัยสิทธิ์ ทองบริสุทธิ์ และณัฐวุฒิ โรจนันิรุตติกุล (2557) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้: กรณีศึกษาบริษัทไทยเมจิฟาร์มาชีฟิตัล จำกัด ที่กล่าวว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ไม่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของบริษัท ไทยเมจิฟาร์มาชีฟิตัล จำกัด เนื่องจากผู้นำของบริษัทได้ทำหน้าที่ได้ดีอยู่แล้ว อาจเนื่องจากการกำหนดโครงสร้างหน้าที่งานที่ดีและชัดเจนเข้าใจง่าย และเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชารับหน้าที่มา งานที่ได้จึงประสบผลสำเร็จได้ดี ดังนั้นผู้ใต้บังคับบัญชาจึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับทางด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากนัก จึงทำให้ไม่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของบริษัท และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณภัทร วรเจริญศรี (2553) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ของบุคลากรในบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด(มหาชน) ที่กล่าวว่าปัจจัยด้านองค์การในส่วนของภาวะผู้นำ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ของบุคลากรในบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด(มหาชน) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

1. การวัดและประเมินผลผู้วิจัยมีความเห็นว่า บริษัทควรมีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนสามารถวัดได้ว่าพนักงานเกิดการเรียนรู้และพัฒนาความรู้ ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานและบริษัทควรมีการนำการจัดการความรู้มาเชื่อมโยงกับผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของพนักงาน

2. โครงสร้างองค์การ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าบริษัทควรมีโครงสร้างองค์การที่ยืดหยุ่นสามารถปรับโครงสร้างตามสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็วและบริษัทจัดให้มีสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

3. วัฒนธรรมองค์การ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าบริษัทควรมีการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมให้เกิดการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างพนักงานและพนักงานในบริษัทควรได้รับการกระตุ้นให้เรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างสม่ำเสมอ

4. เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าบริษัทควรจัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากภายนอก เช่น เว็บไซต์ต่างๆ เป็นต้น แลพนักงานสามารถใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการการศึกษาปัจจัยด้านองค์การที่มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิตเค้กในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ได้แก่ ภาวะผู้นำ โครงสร้างองค์การ วัฒนธรรมองค์การ เทคโนโลยี การวัดและประเมินผล ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่มีความเกี่ยวข้องในกระบวนการถ่ายโอนความรู้ เช่น การศึกษาอบรมและพัฒนา กระบวนการจัดการความรู้ วิสัยทัศน์และการสื่อสารความรู้ เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ของโรงงานผลิตเค้กมากยิ่งขึ้น และนำมาจัดทำแนวทางในการถ่ายโอนความรู้ขององค์การ

2. ควรขยายขอบเขตในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการถ่ายโอนความรู้ไปในอุตสาหกรรมอื่นๆ เพิ่มขึ้น เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

- ชฎาวีร์ คงเจริญถิ่น, อรุ้มภา ชัดตินานนท์, และอดิศร จันทพิมพ์. 2550. *การจัดการความรู้ : การถ่ายทอดความรู้ กรณีศึกษาโรงพิมพ์ธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย การศึกษาอิสระสำหรับนักศึกษาโครงการปริญญาโทบริหารธุรกิจ เน้นการบริหารทรัพยากรมนุษย์และองค์การ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- ณภัทรวร เจริญศรี. (2553). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ของบุคลากรในบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด(มหาชน) ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการพัฒนทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- นนทวัชร์ ทองคำ. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ของบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด(มหาชน) กรณีศึกษา ศูนย์ปฏิบัติการโรงพยาบาลเวชภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.*
- มนัส ไพฑูรย์เจริญลาภ. (2556). *เอกสารประกอบการสอน วิชาสถิติและระเบียบวิธีการวิจัย. กรุงเทพมหานคร:สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.*
- วันวิสาข์ คงทน. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ของบุคลากรฝ่ายสารสนเทศ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล หลักสูตรศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.*
- วารสารอุตสาหกรรมสาร มีนาคม-เมษายน 2557. (2557) *แนวโน้มอุตสาหกรรมอาหารไทย ปี 2557 (วันที่ค้นข้อมูล: 27 กุมภาพันธ์ 2557).*
 [ออนไลน์]เข้าถึงได้จาก : Available :
[http://e-journal.dip.go.th/LinkClick.aspx?fileticket=Za1YoTQLBUo%3D&tabid=70.](http://e-journal.dip.go.th/LinkClick.aspx?fileticket=Za1YoTQLBUo%3D&tabid=70)

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2556). พฤติกรรมการบริโภค สินค้าเบเกอรี่ ข้าวสาลี แบ่ง
สาลีอาหารว่าง (วันที่ค้นข้อมูล: 27 กุมภาพันธ์ 2557).

[ออนไลน์]เข้าถึงได้จาก: Available:

[https://www.kasikornresearch.com/th/KEconAnalysis/Pages/View, Summary.aspx?docid=30860.](https://www.kasikornresearch.com/th/KEconAnalysis/Pages/View,Summary.aspx?docid=30860)

สุจิรา วุฒิโสภณ, ชัยสิทธิ์ ทองบริสุทธิ์ และณัฐวุฒิ โรจนันรุตติกุล. (2557). ปัจจัย
ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ : กรณีศึกษาบริษัทไทยเมจิฟาร์
มาชีวิตคัล จำกัด วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาวิชา
บริหารธุรกิจอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง.